

Blomster *vennen*

Nr. 4 - 2002   Årgang 25

Helleborus niger

Helleborus argutifolia ssp. corsica

Styre og stell

Formann

Dag Tjernshaugen
Hellaveien 169
1458 FJELLSTRAND
Tlf. 66 91 08 08

Sekretær

Berit Østby
Nestoppen 22
1344 HASLUM
Tlf. 67 58 25 63

Kasserer

Herdis Nelson
Lindebergåsen 47B
1068 OSLO
Tlf. 22 30 41 02

Kontonr. 7877 08 28529

Blomstervennen

Redaktør

Grethe Li
Trollstigen 4
1472 FJELLHAMAR
Tlf. 67 90 51 34
e-mail: grethli@online.no

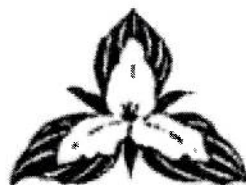
Redaksjonsmedarbeidere:

Geir Moen
Tommy Tønsberg

Organisasjonsnummer: 982.473.675

Innhold:

Styret, redaksjonen og innhold.....	side 3
Redaktørens side.....	side 4
Slyngende kornell/ Staudeimport 2003.....	side 5
Helleborus.....	side 6
Hvor lenge kan man oppbevare frø?.....	side 8
Årsberetning.....	side 9
Regnskap.....	side 12
Bokomtale.....	side 13
Geranium.....	side 14
Litt mer om Viburnum.....	side 16
Julemøtet.....	side 17
Kalender.....	side 18

Blomstervennen er kontaktbladet til Blomstervenners klubb og kommer ut med fire utgaver i året.

Forsidebildet

Helleborus purpurascens

Foto: Jostein Øverås

Redaktør

Kvar vart det av alle dei blomar som stod
og nikka i ljøs og i ange?

Eg ser over bøen, men er ikkje god

Få auge på ein av dei mange.

Han visnar, blomen, mot hausten.

Per Sivle

Når kuldegradene tar knekken på de siste, halstarrige høstblomstene, får jeg en liten nedtur. Fra da av er det bare å forsone seg med at det vil gå flere måneder til hagelivet igjen fyller oss med glede, undring og opplevelse.

I mellomtiden får vi la planteinteressen boltre seg på andre arenaer:

Noen emigrerer til land der gradestokken holder seg over null, og kommer tilbake sammen med trekkfuglene.

For oss som blir værende i Norge, er det mange gode alternativ:

Vi kan så spennende frø og håpe på å få nye, attraktive planter

Vi kan gå på møter og utveksle kunnskaper og erfaringer med plantevenner

Vi kan hente ut informasjon og knytte kontakter via internett

Vi kan fråtse i god hagelitteratur, nyte tekst og bilder, og dagdrømme litt.

Blomstervenners klubb har i en årrekke investert mye i god plantelitteratur.

Biblioteket til klubben er langt bedre enn man forventer av en amatørklubb,

og utlånet er gledelig stort. Fordrag og litteratur bidrar til at medlemmene har

stor plantekunnskap. Det er et tankekors at medlemmene som bor langt fra

Oslo-området, ikke kan nyte godt av alle goder som klubben tilbyr. Men portoen setter en effektiv stopper for utlån til en del av medlemmene våre.

Grethe

Slyngende kornell

Av: Elin Conradi

Helt uten forkleinelse for Ole Jonnys korneller, må jeg få bidra med min glede over den helt vanlige sibirkornellen, *Cornus alba* ssp. *Alba*, den som står så fantastisk blodrød om høsten. Hit til haven kom den rekende som frø fra hvem vet hvor, slo seg ned utenfor kjøkkenvinduet og leker nå slyngplante på nord-øst-hjørnet av huset. I løpet av et par år har den støttet seg til noen gamle ståltråder og når nå ca. 5 meter til værs – helt opp til takskjegget. Det er jo ellers en busk som brer seg kraftig utover og kan bli for stor i små hager, men hvorfor ikke la den bli vertikal isteden?

Feil kontonummer for Clematis import

Desverre står det oppført feil kontonummer på bestillingsskjemaet til klematisimporten. Her er riktig kontonummer: 7877.06.44053

STAUDEIMPORTEN VÅREN 2003

Vi gjentar siste års suksess med import fra Sündermann. De som er interessert i å være med på årets staudeimport fra dette firmaet (levering våren 2003), bes fylle ut slippen under og sende den innen en uke etter at du har mottatt Blomstervennen til:

Jorun Tharaldsen, Jutulveien 32 A, O853 Oslo, Tlf: 22 23 73 64

Vennligst legg også ved kr. 10,- i frimerker (helst i mindre valører) til dekking av utsending av prislister og bestillingsskjemaer.

Navn:.....

Gate/vei:.....

Postnr:.....Sted:.....

Helleborus

– julerose (Ranunculaceae)

Av: Gunvor og Jostein Øverås

Det er over 20 arter av *Helleborus*, og det er ikke alltid lett å skille mellom dem. De vokser opprinnelig i Sør- og Mellom-Europa og i Vest-Asia på kalkholdig jord.

Alle *Helleborus* er giftige. Vi har selv opplevd at når vi har høstet frø, er fingertuppene blitt numne.

De fleste artene danner rhizomer, og er svært langlivede planter om de gis gode vekstmuligheter.

Helleborus argutifolius ssp. corsicus

Det er en klumpformende staude. Den har eviggrønne, tredelte, taggete mørkegrønne blader med lyse nerver. Blomstene er gulgrønne og sitter i store klaser. De er koppformet og lett hengende. Planten kan bli 60 centimeter høy, og da den er vintergrønn, omtales den som en halvbusk. Den ser også slik ut.

Vi har sådd våre planter. Det sies at frøet må såes ferskt, men vi fikk frøet fra STA om vinteren, og det var da langt fra ferskt. Likevel spirte det fort. Av over 50 planter ble mange gitt bort. 7 planter ble plantet i vår hage, av disse overlevde 2 til blomsterdyktig størrelse. Det tok 4 år på friland. I vargvinteren for 4 år siden forsvant også disse. Men de hadde selvsådd seg, og frøplantene overlevde nye vintre. I vår blomstret de for første gang. Her i vår hage blomstrer arten i mai – juni.

Helleborus niger

er trolig den mest dyrkede av de rhizomdannende artene i Norge. Den kommer fra skogbeltet i høytliggende strøk i Dolomittene, Appenninene og Nordvestregionen av Balkan. Den vokser også på forholdsvis kalkfattig grunn. Rotstokken er kort, med mange forgreninger og dype røtter. Bladene er eviggrønne, 7- til 9-delte, tykke og læraktige og noe tannet. Blomsterstilken er tykk og rødprykket og ca. 30 centimeter høy. Den bærer 1 til 3 koppformede hvite blomster med gule støvbærere. Blomstene er ofte rosafarget på utsiden.

Det er stor forskjell på blomsterstørrelsen på de forskjellige klonene. Når blomsten er pollinert, blir den lys rosa. Plantene setter godt med frø, og selvsår seg gjerne om vi ikke roter i jorda. Den blomstrer her i april – mai.

Helleborus purpurascens

vokser i Øst-Europa, Tsjekkoslovakia og Ukraina. Den har trolig den mørkeste blomsterfargen av alle artene, men er ganske variabel i naturen. De som dyrkes i våre hager, er utvalgte kloner. Bladene er mørkegrønne, dypt delte og tannet. Bladstilken er ofte rødlig. Blomstene er ca 5 centimeter i diameter og ofte hengende. På de fineste formene er blomsterfargen blåpurpur utvendig og grønnpurpur innvendig. Her blomstrer den i mars – april.

For å lykkes med *Helleborus* i vår hage (sone 5), dyrker vi alle i sydveggen av huset. De er nok ikke «juleroser» her, men snøen går tidligst i sydveggen. Etter at telen er kommet om høsten, legger vi isoporkasser over plantene for å beskytte dem mot vinterfukt. Vi har prøvd uten, men da råtner knoppene, og blomstringen uteblir.

Vokseplassen har dyp muldrik jord med tilskudd av kalk. Når de står i sydveggen, blir det tørt om sommeren, og de må derfor vannes regelmessig for at plantene skal utvikle seg godt. Gjødning tilføres tidlig på våren og etter blomstring. Vi bruker hønsegjødning eller oppløst fullgjødning.

Helleborus niger og *Helleborus purpurascens* har lett for å få sopp på bladene, og derfor er det en fordel å kutte av bladene om høsten.

Hvor lenge kan man oppbevare frø?

Av: *Kari Wang*

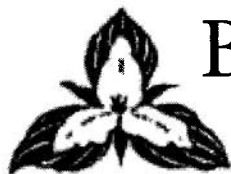
Når jeg reklamerer for å få frem planter fra frø, får jeg ofte spørsmål om hvor lenge frø kan oppbevares, og hvordan. Jeg svarer vanligvis at endel frø bevarer spiredyktigheten flere år, så lenge de ligger tørt og kjølig, det vil si rundt 3 - 4 grader C.

I februar i år gjorde jeg et interessant forsøk. I 1995 samlet jeg frø i Chile, i et steppesområde, hvor frø helt sikkert ikke spirer før det er optimale forhold. Til jul i fjor fikk jeg 3 hefter om frø og frøspiring av en amerikaner, Norman C. Deno, Professor Emeritus of Chemistry, «Seed Germination Theory and Practice» (AGS har kopier i sin liste). Det var interessant lesning og dette måtte selvfølgelig prøves ut. Da jeg ryddet i mine frøposer, oppdaget jeg noen oversette, gamle blant dem, og et forsøk ble raskt planlagt.

Nesten først i boken gir han bruksanvisning på såing i fuktig kjøkkenpapir. Jeg tok mine gamle frø, 3 pakninger i tallet, og startet på kjøkkenbenken. Papiret ble revet av, fuktet under springen, lagt på benken, brettet og frøene ble spredt utover. Jeg hadde ikke så mange av hver, *Lupinus microphyllum*, *Anarthrophyllum desideratum* og *Schizanthus grahamii*, alle frø fra steppelignende områder i sør-Chile. Forsøket startet 28.02. Pakkene ble brettet over, navnelapper satt på, pakket inn i Gladpack, så i forede poser og lagt i et kjøkkenskap, hvor temperaturen var ca. 21 grader C, som i rommet. Allerede 03.03. hadde 1 *Schizanthus*-frø spirt. Etter hvert som de spirte, ble frøene priklet i potte og satt under lys i romtemperatur. 06.03 hadde frø i alle pakkene spirt. 10.03 hadde jeg priklet 10 stk. *Schizanthus*, 3 lupiner og 3 *Anarthrophyllum*.

Hvordan det gikk videre? *Schizanthus* fikk dessverre et ublidt møte med en kjølig norsk forsommer natt og strøk med. *Anarthrophyllum* har overlevd, samt 1 lupin.

Det interessante med forsøket var at så mange frø spirte, til tross for at de ble samlet inn av meg i januar 1995, lå i bagasjen til jeg kom hjem og ble lagt nederst i et kjøleskap, hvor de ble glemt. Boken til professor Deno redegjør for hans forsøk med spireevnen hos frø og er meget interessant lesning.

Blomstervenners klubb

Årsberetning 2002

Tillitsverv

Etter årsmøtet 22.11.01 har følgende personer hatt tillitsverv i Klubben:

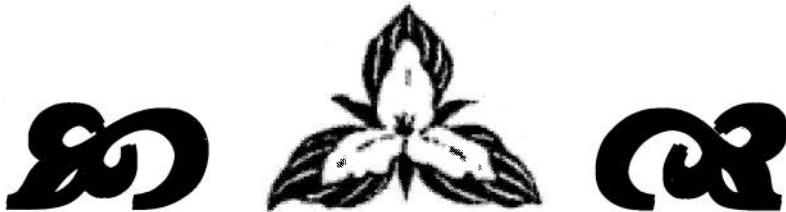
Formann:	Dag Tjernshaugen
Nestformann:	Tone Lise Smith
Sekretær:	Berit Kristine Østby
Kasserer:	Herdis Nelson
Styremedlemmer:	Knut Bjørnstad Lone Teglggaard Aaslie Tommy Tønsberg
Valgkomite:	Eva Bovim Lars Arne Rørtveit
Redaksjon for Blomstervenneren:	Grethe Li Tommy Tønsberg Geir Moen
Planteimport:	Jorun Tharaldsen Hallvard Sandnes
Løkimport:	Inge Adler Bruhn
Regnskapsfører for planteimporter:	Eivind Damsleth
Bibliotekarere:	Lars Arne Rørtveit Anne Runningen Torild Krogstad Tone Lise Smith (fra styret)
Revisorer:	Borgny Mansås Kjellaug Randsborg

Pr. 28. oktober 2002 hadde klubben 486 medlemmer.
Tallet omfatter alle medlemmer uansett medlemsform.

Medlemsmøter

På medlemsmøtene november 2001 – oktober 2002 har vi hatt følgende foredragsholdere/temaer:

22. nov. Årsmøte Per Salvesen:
«Glimt fra plantelivet i sørlige Chile.»
6. des. Lasse Køgel:
«Blomstervandring i fjellet» (med kulturhistorie)
24. jan. Kari Moen:
«Jordtypenes opprinnelse og egenskaper.»
28. feb. Jan Lindmark, Sverige:
«Mästeren bakom växterna.» (om Magnus Johnsons arbeid med klematis)
21. mars: Torstein Kvamme:
«På den andre siden.» (en norsk-russisk entomologisk ekspedisjon til det russiske fjerne østen; natur, fauna og botanikk.
25. april Hannu Sarenström, Sverige:
«Människan i sin trädgård.»
26. sept. Knut Langeland:
«Arven fra de muslimske hager.»
24. okt. Torben Skov, Danmark:
«Primula.»

Styrets arbeid

Det har vært holdt 4 styremøter pluss 2 enklere i forbindelse med plantebyttemøtene.

- Stipend ble ikke utdelt i 2001/02. Det var ingen søkere til årets stipend.
- Import Vi hadde import fra Sündermann av fjellhageplanter og løkimport fra England og Holland. Bestillinger for en Clematis-import fra Holland er sendt.
- Biblioteket Etter en periode med lav aktivitet i innkjøp av nye bøker, er det nå kjøpt inn flere nye. Styret ønsker å utvikle biblioteket videre. Det er jevn utlånsfrekvens.
- Blomstervennen er blitt utgitt med 4 numre. Det nye bladet med fargebilder er blitt godt mottatt, og vi håper å gjøre ennå en del justeringer/forbedringer. Redaksjonen takker for mange bidrag, og også for bildemateriale som er brukt. Flere bidrag fra medlemmene er ønskelig.
- Tur En dagstur ble arrangert 25. mai til avdøde Hedi Johansens praktfulle hage på Hasle. Videre til Torill Aanesruds hage på Jessheim og så til Borgny Mansås på Hvam. Her ble det salg av planter og lunsj. Tilbakemeldingene viser at turen var svært vellykket.
- Plantebytte-/salg ble avholdt på Tøyen 1. juni og 24. august. Spesielt på vårmøtet var oppmøtet stort. Planteutvalget og byttebordet var like fullt som tidligere.
- Vårtreff i Botanisk Hage Klubben presenterte seg i år med en woodland-utstilling, arrangert av Dag Tjernshaugen og Tone Lise Smith. Vi hadde salg av planter innkjøpt fra medlemmene.
- Frøinnsamling Frølisten som ble laget av Tone Lise Smith og Tommy Tønberg var svært omfattende og spennende. Det var stor respons og mange som fikk tilsendt frø. Dette er en aktivitet vi håper å kunne fortsette, men det baserer seg på medlemmenes godvilje til å sende inn frø, og også at noen tar den store jobben med rensing, sortering og fordeling.
- Internett Det er et pågående arbeid med å utvikle en god hjemmeside. Vi vil henvende oss til et spesielt publikum med en sterk interesse for hageplanter og vilje til innsats for klubben. Vår adresse er: <http://home.c2i.net/hoya/bvk>
- Kaffekomiteen har ikke fungert som den burde i det siste året. Vi har vært avhengige av enkeltpersoners velvilje, og dette er i stor grad medlemmer som også tar på seg andre verv for klubben. Vi ønsker noen frivillige som kan påta seg dette, og som kan bytte fast med hverandre.
- Dokumentasjon av gamle hager Styret arbeider med et opplegg for å dokumentere enkelte hager for å kunne bevare dem for fremtiden, i hvertfall i tekst og bilder.
- Økonomistyring Årsmøtet vedtok ifjor å be styret komme med forslag til en strammere økonomistyring i klubben. Det er ikke gjennomført i 2002, derfor må vi be om utsettelse ett år til.

28.10.02 Berit Kristine Østby

Regnskap

For perioden 01.10.2001 - 30.09.2002

Utgifter

Møtevirksomhet	39 837,94
Distribusjon	35 348,70
Gevinster	5 076,78
Innkjøp for salg	13 203,90
Diverse utgifter	11 839,00
Gaver	12 868,00
Bibliotek	16 849,60
Direkteimport 2001	42 095,00
Utgifter frøliste	995,00
Sommertur	11 437,00
Trykking Bl.vennen	7 760,00
Sum:	197 310,92

197 310,92

Inntekter

Kontingenter	46 350,00
Inngangspenger	14 520,00
Loddsalg	16 603,00
Diverse salg	11 621,00
Renter	14 721,53
Direkteimport	797,55
Frøliste salg	3 748,00
Sommertur	9 300,00
Sum:	117 661,08

Årsdisposisjoner:

Avsatt direkteimport 2001	32 000,00
Avsatt bibliotek 2001	10 000,00
Avsatt stipend 2001	5 000,00
Underskudd 30.09.2002	32 649,84
	197 310,92

STATUS PR. 30.09.2002

AKTIVA

Kasse:	4 041,00
Den Norske Bank	40 692,61
Fokus Bank	54 277,34
Likviditetsfond:	114 298,00
	213 308,95

PASSIVA

Kapitalkonto 01.10.2001:	205 958,79
Utgang pr. 30.09.2002:	-32 649,84
Disponibelt 30.09.2002:	173 308,95
Avsatt 50-års jubileum:	40 000,00
	213 308,95

Oslo, 25. Oktober 2002

Herdis Nelson (sign)
Kasserer

Borgny Mansås (sign)
Revisor

CLEMATIS

Mary Toomey & Everett Leeds

Timber Press, Portland, Oregon, USA 2001

Mary K. Toomey er bosatt i Dublin og har en bred utdannelse, bl.a. innen botanikk. Everett Leeds var med å starte både det internasjonale og det britiske klematis-selskapet. Fotoredigeringen har Charles Chesshire tatt seg av. Jan Lindmark, Sverige, har levert en meget stor del av billedmaterialet.

Det er etter hvert kommet ganske meget litteratur om planteslekten Clematis, det aller meste på engelsk. Det vi kanskje mest har savnet er et leksikon, der vi kan slå opp navnet på planten vi står foran, uansett hvilken gruppe den hører til. Nå har det kommet, og er en vektig bok på 426 sider. Den består av to deler: Den første fjerde-delen innledes med en kort historisk og botanisk oversikt over slekten, og følger dette opp med en godt illustrert seksjon om *Clematis in the Landscape*. Her vises fotografiske eksemper på mange måter å dyrke og eksponere forskjellige former av klematis. Dessuten tar forfatterene for seg dyrking, beskjæring, formering og hybridisering, og også problemer og sykdom som kan oppstå. Boken inneholder også et sonekart for såvel Nordamerika som Europa. Alle disse kapitlene er godt illustrert med bilder og strektegninger.

Resten av boken er et alfabetisk leksikon. Fra A til Z, er mer enn 550 klematis beskrevet, fra Clematis «Abundane» (Viticella Group) til Clematis «Yvette Houry». For hver plante gis en beskrivelse, opplysninger om bakgrunn og opphav, hvor den vil trives best og hva slags beskjæring den skal gis. Nyttig er også tips om hvor den bør plantes for å komme best til sin rett i hagen. Herdigheten er angitt, med referanse til sonekartet. Forfatterne har forenklet de normale navnekonvensjonene slik at leseren fortære kan finne kultivaren fra dens navn. For eksempel er Clematis viticella «Foxtrot» i indeksen plassert som Clematis «Foxtrot», med informasjon om at den hører til i viticella (italia-klematis)-gruppen, som beskrives i innledningsdelen.

Denne boken er et godt oppslagsverk om klematis. Forfatterne har kontaktet svært mange av dyrkingsmiljøene rundt om i verden. Mary Toomey tilbragte en god stund sammen med svenske Magnus Johnson, og fikk med mange av hans synspunkter og notater. Dette er en lekker og innholdsrik bok som vil gi glede og inspirasjon til oss hage-dyrkere som har en spesiell interesse for denne vakre og anvendelige planten.

Berit Kristine Østby

Storkenebb

- for samlere

Av: Ann Myhre

Mange har gjort den britiske plantekvinnen Margery Fish“s berømte ord til sine: Er du i tvil, plant storkenebb! Selv om de vanlige storkenebbene i denne hardføre, sunne, blomstervillige og anvendelige slekten *Geranium* roper etter oppmerksomhet fra nybegynnere, trives også de mer uvanlige formene, de som kan være vanskelig å få tak i, godt i norske hager i hele landet.

De spesielle storkenebbene er de plantene som har andre farger på bladverk enn grønt; det er de med flere enn fem kronblader (doble og halvdoble), og de med smale kronblader, særlig *G. x oxonianum*-kultivarene. Og det er den storkenebben som skiller seg mest ut av de alle, knollstorkenebben, den lave *Geranium tuberosum*. Den er etter hvert blitt å finne i mange løkkataloger, men få vet at den er så herdig som i hvert fall til H3 (den har stått i nesten tjue år hos plantesamler Anne Lise Solli i Molde). I motsetning til andre storkenebb forsvinner hele planta ned etter blomstring i mai-juni.

Storkenebb med litt annerledes bladverk er den lave fjellbedsplanta, den kortlivede, brunbladete *G. sessiliflorum*. Den må ha god drenering for å komme seg gjennom vinteren, og den svenske plantesamleren Johan Pettersson forteller at helst frør den seg.

Høyere enn de to første er brunstorkenebben *G. phaeum* “Samobor”, funnet i Kroatia for ca. 10 år siden. Den har både brune blomster og kraftig brun markering på bladverket, og er en vakker, villig jorddekker. De brunrøde blomstene gjør seg særlig godt i motlys, og særlig gjør den seg godt sammen med grønn-gule planter som vortemelk og marikåpe. Som med flekkete lungeurt har den godt av full nedskjæring etter første blomsterflor i juni. Hvis ikke, har den lett for å se pjuskete ut. Den har også lett for å få meldugg, så dette er kanskje en plante som etter hvert vil bli erstattet av bedre former. Den variegerte formen av brunstorkenebb *G. phaeum* “Variegatum” har derimot ikke sånne problemer. Variegeringa (mangel på klorofyll) fører til at den er mindre ekspansiv enn den vanlige brunstorkenebben.

En annen med spesielt bladverk er den sjokkerende mørk rødbladete *Geranium pratense* “Purple Haze”. Hild Anne Aas i Nord-Trøndelag forteller at det som

overrasket henne mest med denne rødbladet engstorkenebb, var hvor fenomenalt godt de lyse, samtidig dypt rosa blomstene kledde bladverket.

G. sinense skiller seg mest fra de andre som omtales her ved den røde fargen på de tilbaketrunkne kronbladene. Den er på ingen måter en hardhaus i hagen, og i tillegg er den kjent for å være sær. Får man en plante som ikke ser ut til å trives, er det vel verdt å prøve en ny. Den trives i skogsbrynet, og er en verdifull storkenebb fordi den blomstrer på sensommeren.

G. "Ann Folkard" har nesten gule blader på våren som utover sesongen blir mer grønne. De sjokkrosa blomstene med de svarte øynene begynner å blomstre mens bladverket fortsatt er eplegrønt, men dette er en plante som har lang blomstringstid.

Av storkenebbene med halvfylte og fylte blomster kommer fire fra engstorkenebben (*G. pratense*). Den er kjent for lett å lage nye former, og mange av de beste navngitte kultivarene kommer fra denne. *G. pratense* "Plenum Violaceum" er en lilla dobbelform av engstorkenebb, mens *G. pratense* 'Plenum Caeruleum' er en rosa form. Den første er en veldig god hageplante, som raskt etablerer seg og danner bunndekke under skyggefulle forhold. Den er dessverre lett mottagelig for meldugg. *G. pratense* "Summer Skies" ligner på en liten vannlilje, og bør stå langt framme i bed så man kan stoppe og beundre den. Den kommer fra planteforedleren Bloom. Igjen, dessverre, en plante som lett får meldugg, og ikke minst, blir stygg i regnvær.

G. pratense album 'Plenum' regnes for å være «a collectors item», men er ikke nødvendigvis en god plante. En del klager over løs form i krona på planta og dårlig tilvekst på denne hvite, fylte engstorkenebben.

Det fins også en dobbel form av praktstorkenebb, *G. himalayense* "Birch Double" (identisk med "Plenum") har babyrosa blomster med mørkere lilla årer. Praktstorkenebben har gode egenskaper som lang blomstringstid og er god som bunndekkende, men den doble formen er noe mindre voksevillig.

Det fins cirka 50 forskjellige former av *G. x oxonianum* (navnet betyr at de kommer fra Oxford), blant annet et par fylte.

Som slekt er *Geranium* svært variabel fra frø, og nye former dukker stadig opp. De fylte må deles og stiklingsformeres. Den rødbladete engstorkenebben "Purple Haze" kan kjøpes som frø, det samme med artene, men regn med variasjoner.

Litt mer om Viburnum

Av: *Elin Conradi*

Ole Jonnys begeistrede beskrivelse av gode viburnum-arter og krysninger, frister meg til å følge opp med min hyllest til noen av dem, som jeg har erfaring med.

I en lun skråning plantet min mor i 1956 flere Viburnum., blant annet *V.tomentosum mariesii* (syn. *V. plicatum* f. *tomentosum*), *V.x carlcephalum* og *V. x Burkwoodii*.

Men allerede i 1947 hadde hun kjøpt *Viburnum carlesii* hos Olsens Enke, og den har stått i fullt flor hvert år i mai siden den gang. Jeg synes korea-krossved fortjener å bli kalt 'hun', fordi den flommer som en lett rødmende brud hver forsommer. Den har jo to vakre stadier, det første i form av små røde kuler, altså knoppene, en god formopplevelse alene; det andre de sterkt duftende blomstene, som nesten kan ligne porselensblomster. Hos meg har aldri *V. carlesii* vært plaget av noen sykdommer.

Dens hjemland er Korea, og den ble introdusert i Europa i 1902. I vanlig handel her i landet kom den først i 1950-årene. Det var engelskmannen W. B.

Hemsley som hedret William R. Carles (konsul i Korea 1883 – 85) ved å gi den navnet *Viburnum carlesii*.

Nå viser det seg at hun har fått etterkommere i form av gode krysninger. At *V. x carlcephalum* er en av dem, ligger i navnet, og *V. x Burkwoodii* er en annen. De ligner begge på sitt opphav.

Av alle dem min mor plantet i skråningen, er det bare *V.x Burkwoodii* som ennå lever, og det gjør den til gangs! Busken er 3-4 meter høy, og som Ole Jonny sier: litt uregjerlig. Den tynges også ned av sne på de overvintrende bladene, og må skjæres jevnlig. Blomstene er til forveksling like *V. carlesii*, men rosa.

Blomstringen har vært helt overveldende de siste årene, men slår likevel ikke *V. carlesii*'s sjarm.

V. x Burkwoodii er et uekte barn av *V. carlesii* og *V. utile*, så det er ikke rart at 'han' ligner henne.

Filtkrossved *Viburnum lantana* er svært hardfør – det er jeg enig med Ole Jonny i. Den må egne seg godt til dekking, for eksempel mot en vei, for den blir ganske voldsom, både i vekst og bladmasse. Ikke synes jeg det er så mye stas i blomstene heller, i alle fall ikke i forhold til de andre. Bladene er riktignok vakre, men det ble for mye for meg, så den ble etter hvert fjernet.

Julemøtet

TORSDAG 12. DESEMBER KL. 19.30
i Husmorhuset i Fagerborggaten 14

ROGER HALVORSEN, Porsgrunn, har vært leder av Telemark Botaniske Forening, og er en meget dyktig amatørbotaniker og fotograf. Han er dessuten kjent for å være en allsidig og underholdende foredragsholder og vil gjerne dele med oss noen av sine blomsteropplevelser med foredraget:

VISER, VERS OG BLOMSTER.

Han har lovet at det ikke skal mangle på bilder, men vil flette dem inn i en litt annen sammenheng.

Det blir som vanlig ekstra servering på møtet: snitter, øl/mineralvann, kaffe og kaker.

Prisen er: kr. 80,- pr. person og betalingen skjer på møtet.

Vi trenger bindende påmelding senest 30. november til:

Tone Lise Smith, tlf. 66 90 67 24, etter kl. 18.00

email: tl_smith02@hotmail.com

eller

Berit Kristine Østby, tlf. 67 58 25 63, etter kl. 18.00,

evt. legg igjen beskjed på tlf.svarer, eller email: edamsleth@sensewave.com

Styret

Kalender

Årsmøte

TORSDAG 28. NOVEMBER KL. 19.30

Til behandling foreligger:

1. Årsberetning (vedlagt)
2. Regnskap (vedlagt)
3. Valg.

Kveldens foredragsholder er:

KARI WANG som vil tipse oss om:

NYE OG SPENNENDE PLANTER PÅ MARKEDET.

Kari trenger knapt noen introduksjon i Blomstervenners Klubb. Hun har vært medlem i klubben i mange år og har holdt en rekke forerag fra sine reiser. Fra disse reisene og andre frøinnsamlinger har hun prøvet ut nye spennende planter. Noen av disse har også funnet veien til markedet. Disse erfaringene vil hun dele med oss.

Første møte i 2003

TORSDAG 23. JANUAR KL. 19.30

JORUNN G. BREVIK holder foredrag om
DE EUROPEISKE ROSENE HISTORIE.

Jorunn har fra 1993 vært frilans hage- og landsbruksjournalist, og hennes interessefelt er bl.a. arbeidet med bevaring av gammeldagse roser. Hun har vært redaktør av Rosebladet. Tittelen på foredraget er selvforklarende, og vi gleder oss til en gjennomgang av rosehistorien.

Alle medlemsmøter avholdes i Husmorhuset, Fagerborggata 14.
Biblioteket er åpent fra kl. 18.30

Styret

Ann Myhre

Geranium "Ann Folkard"

Ann Myhre

Geranium x oxonianum

Ann Myhre

Geranium pratense "Plenum Violaceum"

Planteportrettet

Anemone parviflora

Magnar Aspaker

Frølistene er snart her. Hva skal man satse på denne gangen? Jeg vil peke på *Anemone parviflora*, en meget god anemone for fjellhagen, Den blir 5 - 15 cm høy, og har store blomster i forhold til størrelsen på planten. Blomstene er hvite med blåskjær på baksiden av kronbladene. *A. parviflora* stammer fra arktiske og høyalpne strøk i Nord-Amerika og er fullstendig hardfør. Mine planter blomstret litt sparsomt de første årene, men denne sommeren var de virkelig et syn. Etter flere år i hagen har de nå begynt å sette ett og annet rotskudd,, ikke noe problem, bare en raskere måte å formere den på.

Tekst Magnar Aspaker